

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» вересня 2018 року

№ 60/11-рк/к

м. Київ

МКП «Фармако»

вул. Тараса Шевченка, буд. 33,

м. Дрогобич, Львівська обл., 82100

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення причин виникнення порушення і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.05.2018 № 13-01/281 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснює дослідження стосовно наявності в діях суб'єктів господарювання ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення аптечними закладами інформації, зокрема «Соціальна аптека», «Оптові ціни», «Економ Аптека», «опт торг», «Аптека найкращих цін», «проверь лучшую цену», «Копейка Цены как в Интернете», «Аптечний пункт соціальний для всіх» «Низькі ціни* гарантія якості», «Аптека отличных цен» тощо.

Так, у ході здійснення зазначеного дослідження Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Мале колективне підприємство «Фармако» (надалі - МКП «Фармако», Підприємство) є юридичною особою, зареєстрованою Дрогобицькою районною державною адміністрацією Львівської області 24.02.1998, ідентифікаційний код юридичної особи – 25545159. Місцезнаходження юридичної особи 82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Тараса Шевченка, буд. 33.

Основним видом діяльності Підприємства за КВЕД 2010 є:

47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Таким чином, Підприємство у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Пунктом 3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929, дія яких поширюється на всіх суб'єктів господарювання, зокрема на зареєстрованих в установленому законодавством порядку юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), визначено терміни, що вживаються у цих Ліцензійних умовах, зокрема:

- аптека – заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами;

- аптечний пункт – структурний підрозділ аптеки, який створюється у лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібної торгівлі;

- аптечний склад (база) – заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібної торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі;

- аптечні заклади – аптечні склади (бази), аптеки та їх структурні підрозділи.

За інформацією, розміщеною в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, Підприємство здійснює діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами та виробами медичного призначення через мережу аптечних закладів, які йому належать, зокрема:

Назва аптечного закладу	Адреса аптечного закладу
Аптека №6	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Трускавецька, 1
Аптека №7	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. В.Великого, 48
Аптека №8	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Ш. Алейхема, 12, прим. 25
Аптека №9	Львівська обл., м. Трускавець, вул. Стебницька, 23-А
Аптека №11	Тернопільська обл., м. Бучач, вул. Галицька, 46
Аптека №2	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Стрийська, 83
Аптека №1	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33
Аптека №3	Львівська обл., м. Трускавець, вул. Суховоля, 54 а
Аптечний пункт №1 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Трускавець, вул. Городище, 8, Діагностичний лікувально-реабілітаційний комплекс, 2-й поверх
Аптека №4	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Самбірська, 82
Аптека №5	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Грушевського, 70
Аптека №12	Тернопільська обл., м. Монастирська, вул. Шевченка, 29
Аптека №14	Тернопільська обл., м. Чортків, вул. Гончара, 3А
Аптека №16	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шептицького, 18/7
Аптечний пункт №2 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Трускавець, вул. Степана Бандери, 44, ТзОВ Санаторій "Шахтар", лікувальний корпус, 1-й поверх
Аптечний пункт №3 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Трускавець, вул. Степана Бандери, 71, Медичний реабілітаційний центр МВС України "Перлина Прикарпаття", лікувальний корпус, 2-й поверх
Аптека №17	Тернопільська обл., м. Борщів, вул. Бандери С., 38 а
Аптека №18	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Грушевського, 105
Аптека №19	м. Тернопіль, вул. Київська, 7 д
Аптека №21	м. Тернопіль, вул. Р. Купчинського, 2 А
Аптека №23	Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шолом Алейхема, 12
Аптека №24	Львівська обл., м. Сколе, майдан Незалежності, 1в
Аптечний пункт №4 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Борислав, смт Східниця, вул. Зарічна, 3Б, ТОВ "Владо"
Аптека №25	Тернопільська обл., м. Бучач, вул. Шухевича генерала (вул. Васільєва, вул. Чортківська), 35
Аптека №26	м. Івано-Франківськ, вул. Мазепа Гетьмана, 48
Аптека №10	Львівська обл., м. Дрогобич, площа Ринок, 8
Аптека №27	Тернопільська обл., м. Бучач, вул. Підгасцька, 10
Аптечний пункт №5 (Аптеки №26 м. Івано-Франківськ, вул. Мазепа Гетьмана, 48)	м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 51 Г, ДЦ "Прикарпатський центр репродукції людини" МОЗ України
Аптека №13	м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 7
Аптека №22	Львівська обл., Сколівський р-н, смт Верхнє Синьовидне, вул. Січових Стрільців, 40б
Аптека №28	Львівська обл., м. Червоноград, пр-т Шевченка, 16, прим. 61
Аптека №29	Тернопільська обл., м. Збараж, вул. Павлова, 1
Аптека №30	Львівська обл., м. Сколе, вул. Стрийська, 26 б
Аптечний пункт №6 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Стрий, вул. О.Бассараб, 15, Стрийська центральна районна лікарня (Стрийська ЦРЛ)
Аптечний пункт №7 (Аптеки №1 Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Шевченка, 33)	Львівська обл., м. Стебник, вул. Січових Стрільців, 2, Комунальне некомерційне підприємство "Стебницька міська лікарня" Дрогобицької міської ради
Аптека №15	Львівська обл., м. Борислав, смт Східниця, вул. Шевченка, 65

Так, у ході здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, встановлено, що МКП «Фармако» на фасадах мережі аптечних закладів Підприємства розміщує інформацію

«Низькі ціни», «Одні з найкращих цін». При цьому, зазначена інформація може сприйматися покупцями, як інформування про цінову політику, стимулювати їх до здійснення покупки саме в аптечних закладах Підприємства, та може призвести до введення в оману споживачів шляхом створення у них хибного уявлення про рівень цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення в аптеках Підприємства, порівняно із цінами на аналогічні товари в аптечних закладах конкурентів останнього. Тому, такі дії МКП «Фармако» можуть надавати переваги останньому перед іншими суб'єктами господарювання на ринку реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Пунктом 161 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 визначено, що на фасаді будівлі, в якій розміщується аптечний заклад, установлюється вивіска із зазначенням виду закладу, на видному місці перед входом до аптечного закладу розміщується інформація про найменування ліцензіата, режим роботи аптечного закладу.

На вивісці та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу дозволяється, крім використання позначення виду аптечного закладу, розміщувати найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знака для товарів і послуг (логотипа), який належить ліцензіату на законних підставах, за умови, що найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знак для товарів та послуг (логотип) не містить:

- вказівки щодо рівня або іншої ознаки цін, яка може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі;

- інформації, що може вводити споживача в оману, про орієнтованість аптечного закладу на обслуговування певних соціальних груп населення;

- порівняння з іншими аптечними закладами.

Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 здійснює Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

В своїй діяльності Антимонопольний комітет України взаємодіє з іншими державними органами та інформує органи державної влади про виявленні порушення законодавства.

Відповідно до пункту 14 статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має зокрема, повноваження вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції.

Розміщення на фасадах аптечних закладів МКП «Фармако» інформації «Низькі ціни», «Одні з найкращих цін» може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у відповідному закладі, та свідчить про порушення Підприємством пункту 161 Ліцензійних умов, оскільки зазначена інформація, що розміщується на фасадах та/або зовнішніх рекламних конструкціях аптечних закладів Підприємства, вказує на рівень цін.

Так, Відділенням було проведено опитування потенційних покупців лікарських засобів, щодо сприйняття інформації, яка розміщується на фасадах (зовнішніх поверхнях будинків) аптечних закладів, в ході якого опитано 100 споживачів різних вікових (від 17 до 84 років) та гендерних груп. За результатами опитування встановлено, що інформація, яка розміщується суб'єктами господарювання на фасадах аптечних закладів, зокрема: «низькі ціни», «найкращі ціни» переважною більшістю споживачів сприймається як така, що вказує на рівень цін в аптечному закладі та впливає на намір споживача придбати лікарські засоби саме в цих аптечних закладах, а не в інших аптечних закладах, на фасадах яких розміщено лише вивіску «Аптека».

Отже, розміщення на фасадах та зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Підприємства, а також у зовнішній рекламі інформації «Низькі ціни», «Одні з найкращих цін» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін

або іншої ознаки цін, може стимулювати споживачів (покупців) до здійснення покупки саме в аптечних закладах МКП «Фармако» та такі дії Підприємства є проявом недобросовісної конкуренції, що полягає у поширенні інформації, яка вводить в оману, та може вплинути на наміри споживачів (покупців) щодо придбання лікарських засобів в аптечних закладах цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» зовнішня реклама - це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг; недобросовісна реклама – це реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.

Навіть за умови відповідності змісту реклами вимогам частини 3 статті 8 Закону України «Про рекламу», зазначена реклама може бути визначена як недобросовісна.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про рекламу», недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 цього Закону.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про рекламу», контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.

Статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», визначено, що поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Отже, поширення на зовнішніх поверхнях будинків (фасадах) аптечних закладів МКП «Фармако» та/або у зовнішній рекламі інформації «Низькі ціни», «Одні з найкращих цін» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому аптечному закладі та, відповідно надавати Підприємству неправомірних переваг у конкуренції, зокрема МКП «Фармако» може посилити свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неповної, неточної інформації про особливості реалізації товарів в аптечних закладах Підприємства.

Таким чином, дії МКП «Фармако», які полягають у поширенні інформації, що має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «Низькі ціни», «Одні з найкращих цін», у зовнішньому оформленні аптечних закладів Підприємства та/або у зовнішній рекламі, містять ознаки порушення, законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: поширення суб'єктом господарювання неповних, неточних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що можуть

вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме в цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Малому колективному підприємству «Фармако» (код ЄДРПОУ 25545159) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, яка має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «Низькі ціни», «Одні з найкращих цін» на фасадах (зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Підприємства, шляхом приведення зовнішнього оформлення всіх аптечних закладів МКП «Фармако» у відповідність до вимог законодавства, а також усунути причини виникнення порушення і умов, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів (фото тощо) фасадів аптечних закладів, які належать Підприємству (36 аптечних закладів згідно з даними, які містяться в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами) із зазначенням номера, адреси аптечного закладу.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький

Члени колегії:/ _____ /
(підпис)**О. Козакова**/ _____ /
(підпис)**Л. Шурховецька**/ _____ /
(підпис)**Л. Маракіна****Юридичний відділ**

О. Тацішина

/ _____ /
(підпис)**Секретар колегії:**

_____

/ _____ /
(підпис)**Виконавець:**

М. Скиба

/ _____ /
(підпис)